

Odmev iz Afrike.

Ilustrovan mesečnik v prosepah
afriških misijonov s prilogo
„Klaverjev koledar“.

Izdaja Klaverjeva družba.

Upravništvo:

Ljubljana. Pred škofijo 8, II. nadstr.

Stane za celo leto K 1-50;
s koledarjem vred K 1-90.

Odmev iz Afrike,

ilustrovan mesečnik v
prospeh afriških misijo-
nov in v oproščenje za-

morskih sužnjev. Izdaja ga Družba sv. Petra Klaverja. Tiska se v slovenskem, poljskem, češkem, nemškem, ogrskem, francoskem, angleškem in laškem jeziku. Blagoslovljen po papežih Piju X. in Benediktu XV. Stane za celo leto K 1⁵⁰. Uredništvo „Odmeva iz Afrike“ pošilja, kot znano, vsako leto svojim naročnikom „Klaverjev koledar“ za ceno po 40 vinarjev. Naročila naj se naslovijo: Družba sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Predškofijo 8, II. nadstropje.

Ljubljanski naročniki lahko dobivajo list v zakristiji cerkve presv. Srca Jezusovega, kjer se sprejemajo tudi novi naročniki.

Darovi se lahko pošiljajo tudi naravnost glavni voditeljici Klaverjeve družbe, gospej grofici M. Tereziji Ledóchowski, začasno Salzburg, Dreifaltigkeitssgasse 12.

Vsebina številke mesecev junij-julij:

Dušna premija. — K jubileju Družbe sv. Petra Klaverja. — Razvoj afriških misijonov. — Misijonski dopisi: Apostolski vikarijat Uganda. — Apostolski vikarijat Dar-es-Salaam. — Pisma misijonarjev (došla od 13. oktobra do 21. novembra 1917). — Letno poročilo o misijonu v Svaci-deželi. — Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja: Avstrija, Nemčija. — Besede škofa dr. Waitza. — Popolni odpustki. — Sliki: Fobank-skala v Bazuto-deželi. — Šola v Agouleriji (Nigeria).

Darovi

od dne 1. do 28. februarja 1918.

Za afriške misijone: K 3324— († F. Ovnič K 1500—).

Za najpotrebnejše misijone: K 435'30.

Za sv. maše: K 694'60.

Za stradajoče: K 64'10.

Za gobovce: 60 vinarjev.

Za poganske otročiče: K 42'14.

Za odkup sužnjev in botrinski darovi: K 6541'10
(M. Rihar K 60—, J. Prek K 60—, M. Kos K 60—, M. Vertačnik K 30—, J. Bizjak K 25—).

Za semeniščnike: K 124—.

Za katehiste: K 734'50.

Za kruh sv. Antona: K 1473'56.

Za Klaverjev vinar: K 47'32.

Za »Zvezo otrok« za Afriko: K 58'14.

Za mašno zvezo: K 3344'52.

Za misijonsko zvezo: K 55—.

Za svoje krščence darovano: K 23—.

Za okvir podobi sv. Petra Klaverja v kapelici v Abangi: K 2—.

Č. Sr. Adelajdi, Bloemfontein, za nakup cerkvenih reči: K 20—.

Za cerkev sv. Jožefa: K 10—.

Za Klaverjevo družbo: K 306'20.

Za podporniške prispevke: K 278'80.

Fobank-skala v Bazuto-deželi.

DUŠNA PREMIJA!

V namen naših naročnikov in dobrotnikov berejo afriški misijonski škofje in misijonarji letno 500 svetih maš.

K' jubileju Družbe sv. Petra Klaverja.

Dne 29. aprila 1894 je v zasebni kapelici Leona XIII. po njegovi sv. maši klečalo ubogo človeško bitje pred glavarjem sv. Cerkve. Ne zavedajoč se dalekosežnosti svoje prošnje, prosi velikega papeža blagoslova in dovoljenja za ustanovitev Družbe sv. Petra Klaverja. Prošnja je bila uslišana. Posledice tega so znane vsem čitateljem »Odmeva«, kakor tudi sploh vsem udom Klaverjeve družbe. — In 29. aprila 1919 bo praznovala 25. obnoveitev tega velepomemljivega dne. Družba sv. Petra Klaverja bo obhajala svoj prvi jubilej.

Pač bi najraje molčala o tem in veliko svojo hvaležnost, katere me spominja ta obletnica, ljubemu Bogu izrazila samo v svojem srcu. Toda molk bi tukaj ne bil umešten in tudi ne lahko mogoč. Saj si vsak zvest prijatelj naše

družbe nastopni jubilej lahko izračuni na prste. In nek vnet duhovnik-pospeševatelj je že porabil to priliko ter sprožil krasno misel, navdušiti prijatelje misijonov za ustanovitev mesta za vzgojo zamorskih bogoslovcev¹ kot jubilejni dar Klaverjevi družbi. Ta jubilej pa je tudi slavnostni praznik vseh onih, ki so v teh 25 letih, navdušeni po omenjeni družbi, storili toliko dobrega v čast božjo in zveličanje neumrjocih duš. Da, to je tudi vaša jubilej, dragi dobrotniki; in zato se hočemo vsi skupaj Bogu srčno zahvaliti za ustanovitev in krasen razvoj naše družbe. V znak svoje hvaležnosti hočemo vsemogočnemu kralju nebes in zemlje, brezmadežni Devici, sv. Petru Klaverju in papežema blagega spomina, Leonu XIII. in Piju X., pokloniti v duhu vsi skupaj »srebrn jubilejni venec«. Iz česa pa naj obstoji ta venec? — Ne iz praznih voščil, ne iz besed, temveč iz dejanj, ali bolje rečeno, iz darov. Eno darilo, ustanovitev mesta za vzgojo zamorskih semeniščnikov, je že bilo omenjeno. Temu naj slede še druga, in sicer taka, ki bodo neposredno koristila tudi družbi sami. Tukaj nekaj malega na izbiro.

1. V jubilejnem letu, torej od 29. aprila 1918 do 29. aprila 1919, daruj vsak prijatelj naše družbe prav pogosto, zlasti ob ponedeljkih, ker so posvečeni Sv. Duhu, s v. o b h a j i l o na namen podpisane, zlasti pa še za utrditev verskega zavoda Klaverjeve družbe. Duhovniki-pospeševatelji naj blagovolijo tu in tam darovati sveto mašo v ta namen.

2. Zbirajo naj se novi pospeševatelji Družbe sv. Petra Klaverja, kakor tudi novi naročniki njenih časopisov.

3. Komur je mogoče, naj se vpiše ob enem zgoraj imenovanih dni kot dosmrtni pospeševalec Družbe sv. Petra Klaverja.

4. Ustanovitev mesta za pomožno misijonarko, da bo družbi mogoče sprejemati tudi nepremožne gospodične v svoj zavod. (Letni prispevek: 500 K. Za ustanovitev mesta je potrebna glavnica 10.000 K.)

5. Darujmo prispevke — dobrodošel je tudi najmanjši dar — za razne naprave Klaverjeve družbe. Pospeševanje istih je najbolj idealen in praktičen način pospeševanja afrikanskih misijonov. Zlasti prikladni pa so prispevki za »Klaverijanišče«, to najnovejše, tako važno podjetje

¹ Za eno tako mesto je potrebna vsota denarja K 5000—, da se iz obresti more vzdržati tekom leta en semeniščnik.

naše družbe, katero naj po božji previdnosti tvori poseben mejnik na potu njenega življenja.

Ako bodo ti moji predlogi našli odprta srca, bo zapričeto jubilejno leto naše družbe res leto sladke radosti in nove milosti se bodo razlivale iz nebes na nas in vse naše dobrotnike. In tako bomo 29. aprila 1919 združeni v duhu mogli vsi skupaj prav iz srca reči: T e D e u m l a u d a m u s !

Ledóchowska.

Razvoj afrikanških misijonov.

(Piše župnik Dietl.)

Jubilej praznujejo v teh težkih časih afrikanški misijoni, v časih, ki so tudi njim prinesli toliko nesreče in razdejanja. S tem, da je bila šele leta 1913. ustanovljena apostolska prefektura Bahr-el-Ghazal povišana v vikarijat, so dosegli apostolski vikarijati v črnem kontinentu, Afriki, zlato število 50. Ta dogodek je tembolj razveseljiv, ako se pomisli, da je ravno pred 80 leti bil v južni Afriki ustanovljen prvi vikarijat. Razsežna in tako obljudena Kitajska, v kateri že stoletja delujejo katoliški misijonarji, šteje všteti sosednje dežele: Mongolijo, Mandžurijo, Tibet in Korejo tudi komaj 50 vikarijatov. Ta jubilej nas vabi, da si nekoliko ogledamo, kako so v prvi polovici stoletja nastali ti vikarijati.

Severna obala Afrike, ki se more ponašati s sijajno preteklostjo, — v najbolj cvetoči dobi se je nahajalo tukaj 750 školij — kar je pač vsled njene zemljepisne lege lahko umevno, je prva prejela blagoslov novo oživele misijonske vneme prejšnjega stoletja. Sinovi sv. Frančiška niso od časa svojega sv. ustanovnika, kakor v Afriki, tako v sosednji Palestini nikdar popolnoma opustili svojega delovanja, čeprav so morali zato pogosto deliti svojo usodo s krščanskimi sužnji v temnih ječah. Škoda le, da je njih delovanje rodilo tako malo — vsaj vidnih — sadov. V deželah, kjer prevladuje mohamedanstvo, je delovanje katoliških misijonarjev zelo otežkočeno. Omejiti se morajo skoro izključno le na evropske naseljence. V Egiptu, ki je bil leta 1839. povzdignjen v apostolski vikarijat, so frančiškani in jezuitje vso svojo pozornost posvetili tudi nedomačinom, namreč pravoslavnim Koptom, in sicer s tolikim uspehom, da se je leta 1896. za nje obnovila cerkvena

hierarhija s patrijarhatom v Aleksandriji in škofijskim sedežem v Luxoru in Miniehu.

Šele l. 1908. je bil Maroko in 1914. Tripolis povzdignjen v apostolski vikarijat. Leta 1837. je bil za južno Afriko ustanovljen vikarijat. Še ob začetku 19. stoletja je bila sv. maša ondi pod kaznijo prepovedana in tudi l. 1806., ko je prišla kolonija v angleško oblast, se razmere niso zboljšale. Katoliški misijonarji, ki so se naselili ondi, ko se je proglasila verska svoboda, so morali zapustiti svoje postojanke. Šele l. 1820. je bilo zopet dovoljeno delovanje katoliških misijonarjev, in sicer s tolikim uspehom, da je bil že l. 1847. prvi vikarijat razdeljen v dva dela in se je l. 1874. ustanovila še nova prefektura Osrednji Kap.

V Abesinijo, ki je že l. 341. po sv. Frumenciju sprejela krščanstvo in nato tekom stoletij pretrpela toliko preganjanja od strani razkolnikov in mohamedancev, so leta 1838. zopet došli prvi misijonarji. In ker se je v teku deset let število katoličanov silno pomnožilo ter narastlo nad 60.000 duš, so sv. oče Pij IX. to prefekturo l. 1847. povzdignili v vikarijat. Vendar pa so kmalu nastala nova preganjanja in danes je nekdanj tako cvetoči misijon omejen na majhno pokrajino Alitiena, kjer med rodovi Irobov vzdržuje dve misijonski postaji. Radi teh žalostnih razmer mesto apostolskega vikarja po smrti m s g r. d e J a k o b i s ni več zasedeno. Kdor se hoče natančneje poučiti o tem zanimivem misijonu in njegovi tragični usodi, čitaj brošuro preč. o. lazarista B a e t e m a n »Abesinija in Abesinci«, ki se dobi v založništvu Družbe sv. Petra Klaverja.

Kmalu po obnovitvi misijonskega delovanja v Abesiniji (1840) obrne neki francoski potnik pozornost kongregacije de propaganda fide na sosednje dežele rodu Gallos, kjer je nekoč cvetelo krščansko življenje. Že leta 1846. je bil ondi ustanovljen apostolski vikarijat ter izročen italijanskim kapucinom. Nepopisno je trpljenje in pomanjkanje, katero je moral prestati novoimenovani škof M a s s a i a. Dal si je ostriči lase in brado, oblekel se je kot trgovec, samo da dospe k temu ljudstvu. Ko je bil sedmič preganjan, nastopil je pot v Evropo, kjer so ga sv. oče Leon XIII. iz hvaležnega priznanja njegovih izrednih zaslug za sv. Cerkev povzdignili za kardinala. V spominski knjigi: »Mojih 30 let v misijonih« je M a s s a j a opisal svoje doživljaje. Misijon se do danes še ni mogel dvigniti do procvita. Vedni notranji in zunanji boji, verske

in politične spletke ovirajo plodonosen razvoj. In odkar je cesar pristopil k islamu, divja v nesrečni deželi še meščanska vojska; kakor poročajo najnovejše vesti, je bil mladi vladar premagan.

Bilo je v začetku štiridesetega leta, ko je tudi temu, na tako nizki stopinji omike stoječemu zamorskemu narodu zasvetila luč sv. vere. Ustanovnica sester sv. Jožefa Kluniškega A. M. de J a v o u h e y je leta 1813. poslala svoje prve sestre na afrikanske otoke in nato se še osebno prepričala o nepopisni bedi ubogih zamorcev. Od tega časa ni odnehala delovati in moliti za ustanovitev misijona med ondotnimi rodovi. In ko se je pozneje mnogo oproščenih ameriškanih zamorskih sužnjev naselilo v novoustanovljeni zamorski republiki Liberiji ob zahodni obali Afrike, med katerimi je bilo tudi precej katoličanov, so se za blagor svojih prejšnjih ovčic vneti ameriškani škofje potrudili za ustanovitev misijona v tej deželi. Leta 1843. so bile vse dežele od Senegala do reke Oranje — kako velikansko ozemlje! — združene v en apostolski vikarijat obeh Gvinej ter generalni vikar škofa filadelfskega imenovan za prvega apostolskega vikarja. Iz Amerike, ki je bila še sama vedno navezana na tujo pomoč, novi nadpastir ni mogel pričakovati sodelavcev. Toda božja previdnost je poskrbela že naprej.

Mladi sin nekega rabinca v Alzaciji, J a k o b L i b e r m a n, po sv. krstu Frančišek, Marija, Pavel, je v semenišču St. Sulpice v Parizu zvedel od dveh svojih tovarišev, katerih enega mati je bila zamorka, o nepopisni dušni bedi zamorcev. Začutil je v sebi klic božji, ki ga je vabil, naj posveti svoje življenje rešitvi duš tega ubogega ljudstva. Slušajoč ta glas, ustanovi družbo »Očetov brezmadež. Srca Marijinega«. L. 1841. je poslal prve misijonarje na otok Mavricij. Obrnil se je na mlado družbo tudi novoimenovani apostolski vikar Gvineje in l. 1843. so tjakaj odpovali prvi misijonarji, sedem duhovnikov in trije bratjelajiki. Toda ni minulo še pol leta, ko jih pet izmed njih umrje vsled nezdravega ondotnega podnebja. Junaškim apostolom, ki so jim sledili, se ni godilo bolje. Žal mi primanjkuje prostora, da bi natančneje opisal trpljenje in požrtvovalnost pogumnih oznanjevalcev sv. evangelijskega.

Nad 1100 duhovnih sinov Libermanovih je od tistih dob padlo kot žrtev svojega poklica po različnih misijonih. Večino jih je ugonobila afrikanska mrzlica, drugi so umrli vsled nadčloveških naporov in pomanjkanja, nekateri so

postali plen divjih zveri ali bili umorjeni od še bolj krvoločnih divjakov. Toda njih trud in žrtve niso bile zaman. Saj šteje družba, ki je, združena l. 1848. v kongregacijo »Očetov Sv. Duha«, pridobila novih moči, samo v Afriki devet apostolskih vikarijatov in osem apostolskih prefektur. V apostolski vikarijat je bila l. 1858. povzdignjena prefektura Siera-Leone, 1863 Senegambija, 1886 Loango, 1890 francoski Kongo ali Ubanghi. L. 1859. se poda generalni vikar v St. Denisu na otoku Bourbon, poznejši škof v Grenoblu (Francosko), na željo svojega škofa v dežele vzhodnega obrežja Afrike spreobračat ondotne zamorce. Toda kljub svojim zmožnostim sam ni bil kos tej veliki nalogi in zato se je tudi ta misijon izročil oskrbi družbe Očetov Sv. Duha in brezmadežnega Srca Marijinega, kjer je o. Horner od l. 1863. do 1880. deloval z izredno sijajnim uspehom. L. 1883. je bil Sansibar povzdignjen v vikarijat, od katerega se je l. 1906. odločil vikarijat Bagamoyo in l. 1910. Kilimandžaro.

Afrika se imenuje temni del sveta ne samo radi njenih črnih prebivalcev, temveč tudi radi tega, ker je bila nje notranjost Evropejcem do najnovejšega časa zavita v temo. Šele pričetkom 19. stoletja so pričele, spodbujene zlasti po »African Association«, razne karavane v svrhu novih odkritij prodirati, sledeč toku rek, v notranjost Afrike. In kakor so koncem srednjega veka goreči duhovniki sledili odkriteljem nove zemlje, tako so tudi tukaj apostolski možje hiteli v novoodkrite pokrajine, pridobivati novih ovčic za vero Kristusovo. O. R y l l o, družbe Jezusove, vodja zavoda propagande v Rimu, je opozoril cerkvene oblasti na te dežele. In ko se je nato l. 1846. ustanovil vikarijat Osrednje Afrike, se je podal s štirimi duhovniki proti jugu v neizmerne, skoro brezkončne pokrajine. A žal, že prihodnje leto je podlegel silnemu naporu. In ko je v osmih letih umrlo 20 misijonarjev, izročili so ta misijon frančiškanom tirolske in beneške provincije (1861). Ko pa je tudi od teh nad 40 misijonarjev (izvečine Nemcev) žrtvovalo ondi v kratkem času svoje življenje, moral se je ondotni misijon opustiti. Nato je don C o m b o n i, ki je l. 1857. že sam deloval v teh misijonih, izdelal načrt, ustanoviti v Evropi (v Veroni) misijonsko hišo, katere gojenci bi se nato v Afriki, in sicer blizu Kahire polagoma privadili tropičnemu podnebju in obenem jeziku ondotnih prebivalcev. Tako je nastala družba »Sinov najsv. Srca Jezusovega«. Vsled Mahdijeve vstaje je bilo delo misijonarjev

ustavljeno od l. 1884. do 1898., toda sedaj se ta družba, obstoječa izvečine iz Avstrijcev in Nemcev, krasno razvija. In čeprav so v teku časa nekaj pokrajin ločili od tega neizmerne misijonskega polja, je ta vikarijat vendar še vedno devetkrat večji kot cela Nemčija. Bilo je torej le umestno, da se je l. 1913. ločila od vikarijata prefektura *Bahr-el-Ghazal*, ki je po svojem komaj štiriletnem obstanku v sredi vojnega hruma bila povzdignjena v apostolski vikarijat in ki tvori sedaj zlato, to je 50. številko med vikarijati Afrike. (Dalje sledi.)

Misijonski dopisi.

Apostolski vikarijat Uganda.

Božja dobrotljivost je neskončna. Z obilico svoje milosti ljubi Bog bogato nadomesti, kar primanjkuje njegovim blažovestnikom na gmotnih pomožnih sredstvih. Dokaz temu so krasni uspehi, o katerih čitamo v letošnjem izkazu premil. škofa *Streicher*, M. A. In res, blagor nam, ako smo s svojo miloščino in molitvijo sodelovali za procvit tega izbranega dela v vinogradu Gospodovem.

Villa Marija, 20. avgusta 1917.

Velerodna gospa grofica!

Poln globoke hvaležnosti Vam pošiljam podpisano pobotnico o poslanih 3110·25 frankih. Ta Vaš veliki dar me je povsem presenetil. Naj Vam, velespoštovana dobrotnica, ljubi Bog vse tisočero povrne. Vodja našega velikega semenišča Vam bo obširno poročal o Vaših tukajšnjih varovancih. Saj ste jim, sedaj bolj ko kdaj, postali prava, za njih dušni in telesni blagor skrbeča, ljubeča mati. Poročati Vam hočem, kar Vam še on doslej ni pisal. Naše obnošene črne talarje je bilo treba nadomestiti z novimi. Toda niti za naše tri duhovnike-domačine ni bilo dobiti drugega kot navadno obleko iz bele bombaževine. Zamolčal je tudi, da je bilo obrabljeno že vse obuvalo; da mesa in drugih začimb (izvzemši soli) že dolgo ni bilo več na mizo. Vendar moram z odkritosrčno hvaležnostjo do Boga priznati: vse to pomanjkanje nikakor ni motilo našega delovanja. Disciplina v semenišču, pobožnost naših dečkov, resnoba in pridnost naših dijakov so ostali nespremenjeni.

Preteklo leto je od nas zahtevalo izredno veliko žrtev. Večkrat nam je primanjkovalo najpotrebnejšega za življe-

nje. Število naših umrlih novokrščencev in onih, ki so izginili neznanokam, je v zadnjih dvanajst mesecih narastlo na 7840. Toda kako veliki so bili nasproti temu zopet bogati uspehi našega misijonskega delovanja. Od julija 1916 do julija 1917 smo mogli beležiti: 15.407 krstov, 7711 birmancev, 1346 cerkvenih porok, 690.816 svetih spovedi in 2.027.900 sv. obhajil; med temi 3061 otrok prvoobhajancev v starosti 7 do 10 let. — Čeprav prisiljeni, zapreti okrog 400 naših šol, nam jih je vendar še ostalo 606, katere je lansko leto obiskovalo 20.256 učencev. — Naših 32 lekarn in 18 bolnišnic je zopet dan za dnevno oblegala številna množica bolnikov. Ker s Francoskega nismo dobili več nobenih zdravil, smo jih večinoma nadomestili z domačimi zdravilnimi zelišči in drugimi pripomočki. Razdelilo se je okrog 427.570 različnih zdravil. — Zapustilo nas je kakih 50 katehistov, katerih večina ima skrbeti za številno družinico, ker nismo bili več v stanu, preskrbeti jih z najpotrebnejšim. Toda hvala Bogu, kmalu so jih nadomestili drugi, ki so se prostovoljno ponudili za katehiste. Sedaj imamo 1302 teh neprecenljivih apostolskih sotrudnikov.

Ako kdo, ste pač Vi, velespoštovana gospa grofica, najbolj opravičeni, veseliti se dobrega, kar se je v preteklem letu storilo v Ugandi. Vaše velikodušno sočutje in ponovna naklonitev gmotnih pomožnih sredstev Vaše družbe sta bili za Bogom naša največja podpora.

Apostolski vikarijat Dar-es-Salaam.

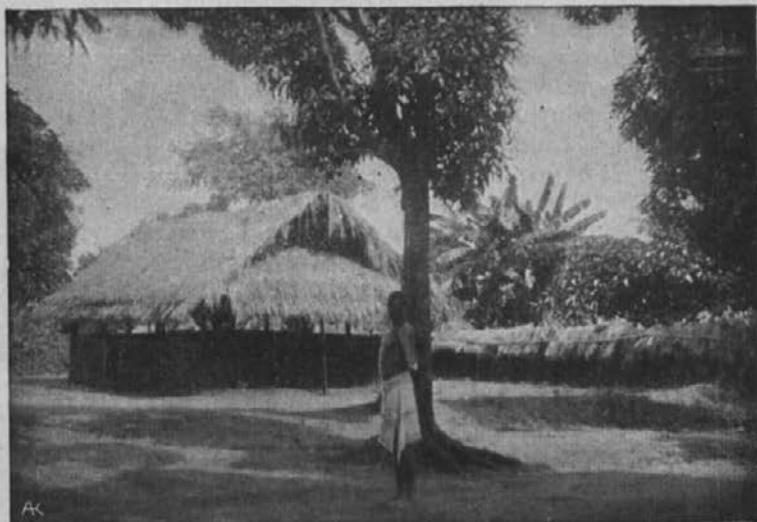
Dne 15. decembra 1917 je naši podružnici v Zug-u došlo sledeče pismo apostolskega vikarja v Dar-es-Salaam-u, v katerem nam premil. škof Spreiter, O. S. B., poroča o položaju svojega misijona. Sicer kratko poročilo nam jasno kaže pogubonosne posledice sedanje vojske za misijone.

D a r - e s - S a l a a m , 20. oktobra 1917.

Velespoštovana gospa grofica!

Pred nekaj dnevi sta mi prišli v roke slučajno dve številki angleškega »Odmeva« za mesca junij in julij 1917. Eni izmed nju je bil ravno priložen letni izkaz darov. Hvala Bogu, da v domovini, v Evropi zanimanje za misijone, kljub strašni vojski ni ponehalo, ampak še celo narastlo. To nas navdaja zopet z novim pogumom, nas, ki smo od pričetka vojske takorekoč skoro popolnoma ločeni od ostalega sveta in ki smo preživeli že mnogo hudega, preden so me-

sto zasedle angleške čete. Sedaj je tukaj nekako središče in je torej lahko umljivo, da je naša prostost, ker nemški državljani, precej omejena. In radi tega bodo trpele tudi naše misijonske naprave. Vse naše misijonsko delovanje je brezuspešno. Trudimo se, da ohranimo vsaj to, kar smo pridobili na dušah. A tudi to ni lahko, ker so moški v vojski, ženske pa se selijo sem in tja, kamor jim ne moremo slediti. Misijonariti nam je torej mogoče le z molitvijo ter

Šola v Agouleriji (Nigeria).

predvsem prositi Boga, da podeli svetu zopet toli potrebn mir.

Že pred nekaj dnevi so ves moj vikarijat zasedle angleške čete in misijoni so gotovo vsi zaprti. Precejšnje število misijonarjev so kot ujetnike poslali v razne kraje in štirinajst misijonskih sester se nahaja v Bloemfonteinu. Ta dejstva so Vam gotovo že znana, ker pravijo, da so imeli oni boljše zveze z domovino kakor mi.

Včeraj smo spremljali k večnemu počitku prečast. o. Ambroža Mayer, superiorja v Lukuledi. Pokopan je na pokopališču misijona v Simbozi. Prišel je 10. avgusta semkaj iskat zdravniške pomoči v svoji mučni želodčni bolezni. Ker je bil misijon v takrat še nezasedeni pokrajini,

so nam ubogega bolnika izročili po parlamentarju. Prišel je v bolniškem parniku semkaj. Ležal je najprej v nemški bolnišnici — hiši naših misijonskih sester. Nato se je podvrigel operaciji, a bilo je prepozno. Imel je neozdravljivega raka. Tri tedne pozneje, predvčerajšnjim, 18. oktobra je dobro pripravljen mirno zaspal v Gospodu. Pogreba sta se udeležila dva škofa in 13 duhovnikov. Na obisku je bil tukaj ravno škof Perlo iz vikarijata Kenia, čigar duhovniki in misijonske sestre se nahajajo v tukajšnjih bolnišnicah kot bolniški strežniki in strežnice. Tudi nas je v misijonu (z menoj vred) devet duhovnikov. Pridružila sta se nam še dva angleška katoliška vojna kurata. — Zgubili smo v teku te vojske dva duhovnika: o. Bernarda Busch in o. Ambroža Mayer, ki pa spada v prefekturo Lindi. Od neduhovnikov je padel brat Ciprijan Höllcl. Ranjen 7. septembra blizu Tabore, je dva dni pozneje umrl v Tabori, kjer je tudi pokopan.

Po končani vojski se mora celi vikarijat na novo organizirati. Škoda, provzročena po tej vojni, je mnogo večja kot ona, ki jo je povzročila vstaja 1906. Takrat so bili nekateri misijoni zapuščeni le nekaj mesecev, sedaj mnogi že nad eno leto. Sv. Cerkev ne moli zastonj: »Vojske, reši nas, o Gospod!« in »Kraljica miru, prosí za nas!«

Pisma misijonarjev.

(Došla od 13. oktobra do 21. novembra 1917.)

O. Pedrano, F. S. C., Masindi, Sudan, brez datuma (se zahvaljuje za prejeto pošiljatev ter prosi za svetinjice, križce in rožne vence).

O. Reesink, iz misijonske družbe sv. Jožefa v Mill-Hillu, Kamuli, Zgornji Nil, 1. julija. (»Pretekli teden mi je pošta prinesla prav prijetno iznenadenje. Velikodušni darovi dobrotnikov Klaverjeve družbe so oveselili ne le misijonarje v Kamuli, temveč tudi štiri katehiste, katere so dobrotniki blagovolili posinoviti. Najbolj pa se je pač veselilo božje Srce, kajti s temi darovi se more storiti nepopisno veliko dobrega za rešitev nemurjočih duš. V celem okrožju Kamuli prosijo za katehiste. Toda ni vsak sposoben za to službo. Biti mora dober, zgleden in vnet katoliški kristjan; razen tega, kakor sem Vam že omenil, postane najboljši katehist še boljši, ako se oženi. Ne sicer, da bi

radi tega postal kar naenkrat popolnejši, ampak ker ima kot mož več ugleda in vpliva med svojimi rojaki, medtem ko ga v samskem stanu več ali manj prištevajo k nerazsodni mladeži. Vaši velikodušni in praktični darovi so mi omogočili takoj oženiti enega svojih katehistov ter mi dovoljujejo isto storiti tudi z drugim, kakor hitro mu najdem primerno nevesto. To delo se mi zdi eno najbolj važnih pri pokristjanjenju rodu Busoga.«)

O. Mac Loone, iz misijonske družbe sv. Jožefa v Mill-Hillu, Iganga, Zgornji Nil, 19. julija. (»Vsi moji ljubi mali Busoga molijo vsak dan za Vas. Velecenjena gospa grofica! Blagovolite mi poslati nekaj denarja za odkup nekaterih Busoga-otrok, katere moramo potem z vsem preskrbeti. Potrebujem tudi denarne podpore za doto katehistom.«)

Škof Geyer, apostolski vikar, Kartum, Sudan, 20. avgusta in 13. septembra (potrjuje prejem brzojavke in se zahvaljuje za prejete mašne štipendije).

O. Lecler, C. S. Sp., Mongó, Gvineja, 12. avgusta (poroča o dogodkih za časa vojske: upor domačinov, vpoklic dveh misijonarjev v vojaško službo, uspehi v misijonu; priporoča ustanovitev krščanskih družin).

Škof Biermans, iz misijonske družbe sv. Jožefa v Mill-Hillu, apostolski vikar, Nsambya, Zgornji Nil, 3. julija (se zahvaljuje za denarno pošiljatev ter prosi podpore za oženitev svojih katehistov).

Velečastiti g. Celestin Kipanda, duhovnik-domačin, Rubija, 15. julija (naznanja dobrotnici svoje mašniško posvečenje).

Sr. Thierry, sester sv. Jožefa Kluniškega, Moyamba, Sierra Leone, 17. septembra (prosi za 610 kron za nakup konja misijonarju, kar bi zelo pospeševalo njegovo apostolsko delovanje).

Sr. Berkman, Amparibé, Madagaskar, 2. avgusta (se zahvaljuje za denarno pošiljatev ter pristavlja: »Kljub Vaši velikodušni miloščini še nismo rešeni mučne skrbi za prihodnost in četudi bi obdržali le one otročiče, katere je družba posinovila. Zato Vas, blaga dobrotnica, iskreno prosim, priporočajte onim našim prijateljem, ki so si med našimi otročiči izbrali varovancev, naj blagovolijo, ako jim dopuščajo sredstva, zvišati običajno podporo. Cena rižu se je potrojila in tako potrebujemo za prehrano enega otroka sedaj dnevno 1 K 20 vin., dočim je prej zadostovalo 40 vinarjev«).

O. Dantin, apostolski prefekt, Betafo, 30. julija (prosi podpore za ustanovitev osem krščanskih občin in za šole katehistov).

O. Alojzij, premonstratenec, Maroantsetra, Madagaskar, 2. avgusta (prosi za mašne intencije ter piše med drugim: »Ko bi mi bilo mogoče postaviti lastno hišo, imel bi 25 frankov [sedanja najemnina] manj izdatkov, za kar bi mogel sprejeti še tri otroke. Toda taka stavba bi stala najmanj 2000 fr. [4000 kron]. Nikakor mi še doslej ni bilo mogoče priti do lastnega stanovanja za svojo osebo. A za sedaj se mi zdi potrebnejše, isto preskrbeti za svoje otročiče. Zame se bo že našel kak kotiček, med tem ko otrok ne morem dejati kamor si bodi. Imam li misijonske sestre? boste morda vprašali. Nimam jih; toda božja previdnost mi je poslala vrlo mlado domačinko, ki je bila v ta namen vzgojena pri misijonskih sestrah v Tananarivi in katera z izredno vnemo in vestnostjo vodi naš mali zavod za deklice«).

Škof Streicher, apostolski vikar, M. A., Villa Marija, Uganda, 20. avgusta (pošilja letno statistiko od julija 1916 do julija 1917; iz nje povzamemo sledeče številke: 15.407 krstov, 7711 birmancev, 1346 porok, 690.816 sv. spovedi in 2.027.900 sv. obhajil).

O. Védrines, predstojnik semenišča, M. A., Katigondo, Uganda, 18. avgusta (poroča o podelitvi sv. redov in o semenišču); isti 20. in 22. avgusta.

O. Hurkman, iz misijonske družbe sv. Jožefa v Mill-Hillu, Nangongera, Zgornji Nil, 19. julija (prosi Klaverjevo družbo raznih nujno potrebnih stvari).

O. Steinmetz, C. S. Sp., Huila, 17. avgusta (si želi malega avtomobila. »Preč. o. Bonnefoux, ki se začasno nahaja na misijonskem potovanju v notranjosti dežele, mi je naročil poslati Vam, četudi nekoliko zakasnelo, priložene krstne liste. — Glavna naša naloga letos je bila ustanovitev šole v Guipungu, in sicer v okraju Chima, katerega sem Vam v svojih poročilih že večkrat omenil. Chima se nahaja kakih 100 kilometrov severno od Huile, torej v precejšnji oddaljenosti in bi bila mala misijonska postaja ondi zelo potrebna. A sedaj v vojnem času bo treba pač potrpeti. Zadovoljiti smo se torej morali ondi z ustanovitvijo katehistovske postaje z dvema Vatyipungus-družinama. Ob našem prvem bivanju smo bili postavili potrebna poslopja; meseca avgusta pa spremimo tjakaj omenjeni družini katehistov. Tako bo ondi ustanovljena nova naprava, posvečena presv. Srcu Jezusovemu. Namestnik v Huili, podpolkovnik Pires Viegas, nas spodbuja k temu načinu ustanovitev šol, zagotavljajoč nam svojo popolno podporo. Proti severu in zahodu, zlasti v deželi Quillenques je še dovolj prostora za mnogo šol, ali bolje rečeno, misijonskih postaj. Tudi o teh krajih veljajo besede sv. pisma: »Žetev je velika, a delavcev je

malo«. Vlada je v teh deželah postavila več postaj in trdnjav, ki so z Lubango zvezane z dobrimi cestami za avtomobile; mnogi belokožci so ondi ustanovili svoje trgovske hiše. Samo ljubi Bog še nima tamkaj nobene naselbine. Vendar smo trdno prepričani, da jih bo imel še ob svojem času. Saj je vse njegova lastnina, v kateri si je gotovo določil primerna mesta za svoje bodoče misijonske postaje.«)

O. Spence iz misijonske družbe sv. Jožefa v Mill-Hillu, Budini, 9. avgusta. (»Ravnokar sem prejel Vašo velikodušno pošiljatev, za nas pravi božji dar. Bodite prepričani, da je Vaše ime tukaj v visoki časti. — Naše delovanje je zelo otežkočeno, ker so tukajšnji domačini silno vdani čarovništvu. Naši katehisti torej nimajo lahkega stališča; toda z božjo pomočjo upamo hudega duha kmalu pregnati odtod. Vaša pošiljatev bo služila za stavbo 20 novih katehumenatov s katehistovskimi postajami. S tem upamo pridobiti mnogo novih učencev ter doseči lepe uspehe. Gotovo boste tudi Vi deležni v obilni meri božjega blagoslova, kateri izvira iz te naprave. Naj ljubi Zveličar Vas in Vaše sotrudnike obilno blagoslavlja.«)

Sr. Marcela, frančiškanka iz Mill-Hill-a, Nagalama, Zgornji Nil, 7. julija 1917; od nje je šele sedaj došlo dvoje pisem iz leta 1915., in sicer od dne 28. junija in 1. avgusta. V zadnjem piše med drugim: »Prejela sem danes od banke nakaznico, katero ste mi blagovolili poslati. Nepopisna je moja hvaležnost za ta Vaš blagodušni dar. Sedaj nam bo mogoče sprejeti mnogo zamorčkov, ki se bodo učili spoznavati ljubeča Zveličarja, ki nas vse tako zelo ljubi. Sicer se Vam moremo zahvaljevati le z molitvijo; a zagotavljam Vas, da se ista mnogoštevilno dviga iz globočine hvaležnih src proti nebesom. V Vaši domovini divja še vedno kruta vojska in zato še tem višje cenimo Vaše žrtve za nas. — Poročati Vam hočem kmalu o naših malih varovancih, ki veliko molijo za svojo »dobro mater v Rimu«, domišljajoč si, da se gospa grofica pogosto kar cele ure pogovarjate s sv. Očetom o njih.«

Sr. Kevin, frančiškanka iz Mill-Hill-a, Nsambija, Zgornji Nil, 13. maja 1915. (»Prisrčna hvala za Vaše velikodušno darilo, katero sem prejela po naši čast. materi opatinji. Kupila sem s tem denarjem odej za naše uboge bolnike, katerih so bili že tako potrebni. Ob začetku vojske so usahnili vsi naši pomožni viri, tako da smo čutili že veliko pomanjkanje. — Radi slabe strehe, ki pušča dežju prosto pot v vse prostore, smo morale zapustiti naš samostan ter se preseliti v šolske prostore, kjer nam delajo družčino podgane in netopirji. Bog ve, kdaj bo dobil naš samostan novo streho! Goreče molimo v ta namen k »sestri

Tereziji«. — Zaposlene smo ves čas v naših bolnišnicah. Trdno upamo, da nam ljubi Bog pošlje pomoč.«)

Škof Girod, C. S. Sp., apostolski vikar, Loango, 9. septembra. (»Prišedši z dvainpolmesečnega potovanja po severnem delu mojega vikarijata skozi pokrajine Mayumba, Settelama in Murindi, sem zvedel, da želite zvedeti ime novega semeniščana, ki zavzema sedaj Klaverjevo semeniško ustanovo IV. Naslednik sedaj že v mašnika posvečenega bogoslovca Stanislava Kalla je semeniščan Hijacint Badinga. Več Vam danes radi velike nesreče, ki nas je zadela, ne utegnem pisati. Umrli je namreč, slučajno zadet od puškine krogle, dobri naš o. L o u c h e u r, vodja našega semenišča. Ta udarec je omajal moje najlepše načrte. Bogoslovci, ki so že nestrpno pričakovali pričetka pouka, so neutolažljivi. Ker Vas nisem hotel pustiti brez poročila in želeč se Vam zahvaliti za tolike dobrote, pošiljam Vam v naglici te kratke vrstice, proseč Vas pomoči v molitvi.«)

Škof Coll, apostolski vikar, St. Izabela, Fernando Po, 2. septembra. (»Koliko delo je za Vas v sedanjih neugodnih razmerah zbiranje misijonske miloščine! Čeprav tudi tukaj čutimo posledice vojske ter se bomo morali glede prehrane omejiti zgolj na domače pridelke, vendar nam ljubi Bog očitno pomaže in trdno upamo, da bo on tudi v prihodnje pokazal, da človek ne živi samo od kruha.«)

Škof Grizon, P. S. C., apostolski vikar, St. Gabriel, Stanley-evi slapovi, 27. avgusta (pošilja poročilo o potovanju in letno statistiko).

Sr. Jérôme, Loango, 8. septembra (se zahvaljuje za denarno pošiljatev).

Škof Crouzet, lazarist, apostolski vikar v Fort-Daufinu, začasno v Evropi, 10. oktobra.

O. Gogartz, C. S. Sp., Nairobi, Sansibar, 21. decembra (prosi za belo in zeleno mašno obleko z dalmatikami).

Škof Hummel, L. M., apostolski vikar, Cape-Coast-Castle, Zlato obrežje, 9. septembra. (»S pripovedovanjem tukajšnjih novic sem kmalu pri koncu. Živimo v stalnem pričakovanju dobrih novic, katere pa istotako stanovitno izostajajo. Naše zdravstveno stanje je, četudi ne sijajno, vendar zadovoljivo. Danes obhajamo praznik patrona Vaše družbe, ki je tudi naš zaščitnik. Z veliko pozornostjo so naši verniki danes zjutraj poslušali pridigo o življenju tega velikega apostola. Včeraj se je eden naših misijonarjev podal v 25 kilometrov oddaljeno postajo Sv. Petra Klaverja v Aprakrampa, da ondi z Vašimi otroki, ki so zelo ponosni na to ime, praznuje god patrona ondotnega misijona. Tamošnja kapelica je za naše ondotne črnce

že pretesna in kaj radi bi postavili večjo, zlasti ker razpolagajo z lepim stavbenim prostorom. O, kako srečni bi bili, ako bi jim Vaša dobrotljivost priskočila na pomoč!«)

O. Gratl, predstojnik misijona servitov v Svaci-deželi, Mbabane, 1. septembra. (»Sprejmite, velespoštovana grofovka dobrotnica, predvsem moje iskreno voščilo k Vašemu godu. Sv. mašo bom ta dan bral za Vas, da se Vam skazem hvaležnega za toliko Vašo naklonjenost in dobroto do nas. Kolikokrat ste, gospa grofica, že bili za nas orodje božje previdnosti. Na njo zaupamo tudi v prihodnje. — Vaše oblekce so nam dosedaj privedle nad pol tucata črnčkov; drugi jim bodo sledili.«)

Letno poročilo o misijonu v Svaci-deželi.

Od 1. julija 1916 do 30. junija 1917.

1. Ime misijona	Svaci-dežela.
2. Število kapel	2,
3. Število duhovnikov	2 iz reda Servitov,
" bratov-lajikov	1 " " "
" katehistov	2.
4. Število krščenih	14 (8 otrok, 6 odraslih),
" sv. spovedi	98,
" sv. obhajil	450,
" porok	2,
" slučajev smrti	1.
5. Število dnevniških šol	1 s 25 otroki,
" večernih šol	2 z 28 učenci.

Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja.

Avstro - Ogrska.

Dunaj. 6. januarja se je priedilo 85 misijskih pridig v 80 dunajskih cerkvah. Med temi dve v češkem in ena v poljskem jeziku.

13. januarja. Velika mladinska misijska akademija z bogatim sporedom. Med drugim vprizoritev iger: »Lakota« in »Male pomožne misijonarke«. Pozdravil je navzoče vlč. g. kanonik Volny. Slavnostni govornik vlč. o. Tappeiner, S. J. Dobro uspeli akademiji je prisostvovalo mnogo odličnih gostov, kakor princezinji Marija in Leopoldina ter princ Ernest Saksonski i. t. d.

Nikolsburg. (Oddajališče.) 6. januarja. Letno zborovanje pod predsedstvom vlč. g. kanonika Kralitzki. Slavnostni govornik vlč. g. prošt grof Waldstein. Poročilo vlč. g. kanonika Mühlberger. Dramatični prizori.

Budimpešta. 8. januarja. Njega eminenca kardinal Csernoch je z veliko naklonjenostjo blagovolił sprejeti sodalinjo-voditeljico podružnice Klaverjeve družbe v Budimpešti.

Solnograd. 2. februarja. Veliko letno misijonsko zborovanje v dunajski dvorani Mozarteja ob navzočnosti velike vojvodinje-vdove Alice Toskanske, gospe nadvojvodinje Kristine, njega eminence, prevzv. g. nadškofa dr. Kaltnerja, g. deželnega predsednika Schmitt-Gasteigerja i. t. d. Govorniki: Naslovni škof dr. Rieder, vlč. o. Kolberer, S. J., z Dunaja in sodalinja gdč. Bjelak, Poljakinja. Dalje predstava svetlopisnih podob iz Abesinije i. t. d.

Dunaj. 5. februarja. — 17. februarja. V zavodu Marijinih sester, Fasangasse, predavanje naše zunanje članice gdč. Kopetzki »otrokom sv. Jožefa«.

Nemčija.

Berolin. 28. januarja zvečer dobro obiskana misijonska slavnost z navdušenim misijonskim govorom vlč. g. župnika Kaller, petjem, prologom in uprizoritvijo štiridejanke »Za Boga in domovino«. Petje cerkvenega pevskega zbora »Sv. Mihael«. K sklepu govor vlč. o. Schmitt, S. J.

Monakovo. 3. februarja. Predavanje s svetlopisnimi podobami po vlč. o. Meier, S. V. D., samostanski Marijini družbi v Anger-ju.

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja meseca junija:

Dne 11. junija, na praznik sv. apostola Barnaba.

Dne 29. junija, na praznik sv. apostolov Petra in Pavla.

Meseca julija:

Dne 1. julija, na praznik sv. Krvi Jezusove.

Dne 25. júlíja, na praznik sv. apostola Jakoba.

Pogoji: Vreden prejem zakramentov sv. pokore in presv. Reš-Telesa, obisk cerkve, molitve za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Solnogradu.

Odgovorni urednik: Dr. J. Jerše.

Natisnila Katoliška tiskarna v Ljubljani.

= Kruh sv. Antona za afrikanske zamorce. =

V zadnjem času se je prav posebno razširilo češčenje sv. Antona Padovanskega. Prekoristen sad te pobožnosti pa je ustanova, ki je pravi blagoslov za naše čase, in sicer »Kruh sv. Antona za uboge«. Obljubi se namreč večja ali manjša vsota denarja za kruh za uboge v slučaju, da sv. Anton usliši prošnjo v kaki dušni ali telesni potrebi. Papež Leon XIII., blaženega spomina, je potrdil ustanovo »Kruh sv. Antona« s pismom dne 1. marca 1898. Družba sv. Petra Klaverja pa, ki ima namen podpirati afrikanske misijone, se je začela v to svrhu tudi posluževati »Kruha sv. Antona« in ga obrača v korist najbednejšim med nesrečnimi, namreč afrikanskim zamorcem. Sv. Anton, ki je za čas svojega življenja na svetu tako zelo hrepenel širiti sveto vero med afrikanskimi črnci, kaže tudi sedaj v nebesih, kako ljub mu je ta način podpiranja teh nesrečnežev. Brez prenehanja prihajajo namreč manjši in večji darovi za »Kruh sv. Antona za Afriko« kot zahvala za uslišane prošnje v najraznovrstnejših potrebah in stiskah.

Obljubi tudi ti kaj dati za »Kruh za Afriko«, in smeš upati, da sv. Anton usliši tvojo prošnjo, ako je po volji božji. V Družbi se pa moli vsak dan po namenu dobrotnikov, da bi uslišal sv. Anton njih prošnje, in vsak terek se daruje sv. maša po namenu dobrotnikov in na čast sv. Antona.

Darovi naj se blagovolijo poslati na naslov: Družba sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Pred škofijo 8.

Misijonski spisi in povesti.

Spisala grofica Mr. T. Ledóchowska.

Pomoč za Afriko. Cena 15 vin.

Apostolstvo Marijinih kongregacij z ozirom na
poganske misijone. Cena 10 vin.

Škapulir sužnja. Cena 15 vin.

Maričina grlica. Cena 15 vin.

Zgodba male Marije, ki bi bila tako rada ime-
nitna postala. Cena 20 vin.

✂ Po pošti 3 vinarje več. ✂

Naroča se: Družba sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Pred
škofijo št. 8, II. nadstropje.

Memento za umrle.

† Častita M. Mr. Terezija Heidrich, provincijalna prednica uršulinskega samostana v Ljubljani. Umrta 9. avgusta 1917 v 78. letu svoje starosti in v 54. letu redovnih obljub. Blaga pokojna jubilarntinja je bila imejiteljica zlatega zaslužnega križca s krono. R. I. P.!

== Gospod, daj mi duše! ==

»Da mihi animas!« »Gospod, daj mi duše!« je zaklical nekoč poln svete gorečnosti za zveličanje duš sv. Frančišek Ksaverij. »Gospod, daj mi duše!« kliče tudi Družba sv. Petra Klaverja vpricho svoje vedno bolj se razvijajoče in tako krasne naloge.

Sicer deluje sedaj v misijonskem zavodu »Maria Sorg« pri Solnogradu že nad 50 pomožnih misijonark. Zaposlene v uredništvu in upravništvu, kakor tudi v tiskarni, odpošiljalnici itd., zasledujejo vse eden in isti cilj, iz domovine pomagati misijonarjem in misijonskim sestram ter jim pridobivati potrebnih sredstev za spreobračanje zamorcev.

Toda kaj je ta peščica »pomožnih misijonark« proti tritisoč misijonarjem in dvakrat toliko misijonskim sestram v Afriki, kateri pričakujejo od njih pomoči in kojih misijonske naprave so odvisne od njihovega dela? In kaj je teh šest milijonov kron, katere je naklonila Klaverjeva družba afrikanskim misijonom od začetka svojega obstoja proti desetkrat večjim vsotam, katere so bogati drugoverci, Angleži in Amerikanci žrtvovali za svoje misijone med zamorcil Tudi naša misijonska miloščina bi se lahko podvojila, da, potrojila, ko bi imeli večje število »pomožnih misijonark« v domovini. »Rogate ergo Dominum messis, ut mittat operarios in messem suam!« »Prositate torej Gospoda žetve, da pošlje delavcev (delavk) v svoj vinograd!«

To je naročilo našega Gospoda svojim učencem in to je tudi prošnja, s katero se obrača Družba sv. Petra Klaverja do blagih čitateljev.

Prošnja za sprejem naj se blagovoli poslati vrhovni voditeljici Družbe sv. Petra Klaverja, M. T. Ledóchovski, Solnograd, Dreifaltigkeitsgasse 12.